

Nr 48.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående beredande av tilläggs pension åt postmästaren J. G. E. Österlund; given Stockholms slott den 28 januari 1921.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Walter Murray.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 januari 1921.

Närvarande:

Statsministern friherre DE GEER, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, HANSSON.

Departementschefen, statsrådet Murray anförde:

I en till Kungl. Maj:t ställd, av generalpoststyrelsen med skrivelse den 5 oktober 1920 överlämnad ansökning har postmästaren av klass 3 Johan Gustaf Edvin Österlund anhållit, att han efter avgång ur postverkets tjänst måtte å allmänna indragningsstaten få uppbära viss tilläggs-pension.

Österlund, som är född den 30 september 1853, blev den 2 juni 1881 antagen till extra ordinarie kontorsskrivare vid postverket samt den 4 december 1894 befordrad till postexpeditör och den 22 juni 1903 till postmästare. I sistnämnda egenskap placerades han vid postkontoret i Lindesberg, vilket enligt kungl. brev den 23 oktober 1914 tillhörde klass 3. Då han den 30 september 1920 uppnådde den i lagen angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk den 4 juni 1920 (nr 254) — vilken lag är å Österlund tillämplig — för postmästare av klass 3 stadgade pensionsålder, 67 år, skulle han under vanliga förhållanden varit berättigad till full pension från postverket med 3,924 kronor.

Emellertid hade Österlund under ett flertal år jämte sin posttjänst innehaft befattning såsom telegrafassistent, vartill han, efter att år 1874 hava ingått i telegrafverkets tjänst, år 1880 befordrades. Vid sin avgång från telegrafassistentbefattningen år 1903 fick han sig tillerkänd en pension från telegrafverket av 507 kronor.

Enligt 29 § punkt c) av berörda pensionslag för kommunikationsverken gäller, att den, som vid avgång från tjänst, vilken avses i lagen, åtnjuter eller sedermera erhåller pension för statstjänst, å vilken lagen icke äger tillämpning, må uppbära allenast avgiftspension för den förstnämnda tjänsten; dock att, därest härigenom de båda pensionerna icke skulle tillsammans uppgå till beloppet av den tjänstepension, som eljest skolat utgå för först omförmälda tjänst, nyssberörda avgiftspension må ökas med vad som motsvarar skillnaden. Jag tillåter mig härvid erinra, att med avgiftspension enligt lagen avses den del av tjänstepensionen, som motsvarar av tjänsteman erlagda pensionsavgifter, därvid beräknats, att dessa avgifter skola täcka omkring en tredjedel av pensionskostnaden. Med tillämpning av detta stadgande skulle Österlund vara berättigad att i pension från post- och telegrafverken uppbära sammanlagt endast så mycket, som svarar mot pensionen för postmästartjänsten, d. v. s. 3,924 kronor, därav 507 kronor för sin tjänst i telegrafverket och 3,417 kronor för postmästartjänsten.

I sin föreliggande ansökning har Österlund, vilken ännu kvarstår i sin postmästartjänst, framhållit det obilliga i att pensionen för hans tjänstgöring i telegrafverket på detta sätt i själva verket komme att helt bortreduceras. Österlund betonar, att med denna tjänstgöring följt obligatoriskt delägarskap i telegrafverkets pensionsinrättning och att han på grund härav allt intill sin avgång år 1903 ur telegrafverkets tjänst nödgats erlagga årliga pensionsavgifter, motsvarande i det närmaste två tredjedelar av den försäkringstekniskt beräknade kostnaden för hans pension från telegrafverket.

Rättvisligen borde det således enligt Österlunds förmenande ej komma ifråga, att han vid tillträdandet av pension från postverket framtogs större belopp än den återstående tredjedelen av telegrafpensionen, som bekostats av statsmedel. Efter en redogörelse för de skäl, som föranlett Österlund att till år 1903, i enlighet med vad vid denna tid var medgivet, förena ordinarie tjänst inom post- och telegrafverken samt att sedermera söka befordran vid postverket, har Österlund framhållit, att statsmakterna förut i två likartade fall beviljat en tilläggs-pension, motsvarande en tredjedel av pensionen från telegrafverket, och har Österlund anhållit, att tilläggs-pension åtminstone till sistnämnda belopp måtte beredas honom.

I sin förenämnda skrivelse den 5 oktober 1920 har generalpoststyrelsen tillstyrkt beredande av tilläggs-pension åt Österlund till det belopp Kungl. Maj:t kunde finna skäligt. Generalpoststyrelsen.

Statskontoret har i utlåtande den 12 oktober 1920 framhållit, huru Statskontoret. som samma skäl syntes föreligga för beredande av tilläggs-pension åt Österlund, som vid föregående tillfällen föranlett, att tilläggs-pension beviljats i syfte att befattningshavare vid postverket, som tidigare avgått från anställning i telegrafverket med pension av sistnämnda verks pensions-inrättning och av sådan anledning skulle vid avgång från befattningen i postverket enligt gällande bestämmelser lida minskning i honom uti denna egenskap tillkommande pension, dock finge i sammanlagd pensions-förmån bekomma ett belopp, som motsvarade summan av den större pensionen utan sådan minskning och en tredjedel av den mindre. Statskontoret ville sålunda hemställa, att Österlund måtte beredas en tilläggs-pension till belopp av 169 kronor årligen från allmänna indragningsstaten.

Före tillkomsten av 1920 års pensionslag för kommunikationsverken var lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension tillämplig å befattningshavare vid postverket. I 16 § punkt 3 av denna lag finnes en bestämmelse, som är av samma innebörd som förut berörda stadgande i 29 § punkt c) i pensionslagen för kommunikationsverken. Bestämmelsen i den civila pensionslagen innehåller nämligen, att för den, som vid avgång från tjänst, varå lagen äger tillämpning, åtnjuter eller sedermera erhåller pension för statstjänst, å vilken lagen icke äger tillämpning, pension för den förra tjänsten må utgå med en tredjedel av det belopp som eljest skolat utgå; dock att, därest härigenom de båda pensionerna icke skulle tillsammans uppgå till nämnda belopp, pensionen må ökas med vad som motsvarar skillnaden. I det statsrådsprotokoll, som finnes fogat vid Kungl. Maj:ts proposition Departementschefen.

nr 117 till 1914 års senare riksdag, angående tilläggspension i ett med det förevarande fullt likartat fall för postmästaren B. F. Wennqvist, lämnas en ingående redogörelse för innebörden av berörda stadgande i den civila pensionslagen, varav framgår, att det måste anses vara såväl med lagstiftarens syfte förenligt som ock av billigheten påkallat, att vederbörande tjänst innehavare, som erlagt pensionsavgift för två pensioner, medgives förenig av dessa på det sätt, att sammanlagda pensionsbeloppen komma att motsvara det högre pensionsbeloppet, ökat med en tredjedel av det lägre. På de i nämnda statsrådsprotokoll angivna skäl beviljade även 1914 års senare riksdag bemålde Wennqvist en tilläggspension i enlighet med sålunda angivna grunder, och sådan pension har i ett liknande fall år 1919 (prop. nr 296) beviljats postmästaren J. L. Westerståhl. Då den, sedan Wennqvist och Westerståhl beviljats tilläggspensioner, ikraftträdde pensionslagen för kommunikationsverken icke synes giva anledning till annan beräkningsgrund beträffande tilläggspension åt Österlund, torde han böra tillerkännas sådan pension med 169 kronor, motsvarande en tredjedel av Österlunds pension från telegrafverket. Tilläggspensionen synes, i likhet med vad i nyssberörda likartade fall ägt rum, kunna utgå å allmänna indragningsstaten. Jag får därför hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att postmästaren av klass 3 Johan Gustaf Edvin Österlund må från och med månaden näst efter den, då avsked från postmästartjänsten beviljas honom, under sin återstående livstid, utöver honom tillkommande pensioner från post- och telegrafverken å tillhoppa 3,924 kronor, tillika å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp av 169 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

August Wrede.
